

De Roeping van Broeder Willem.

onder die Walen als hy dede. Hy track met heercracht van den Fransoysen, die aldaer laghen neder ghevallen van huere peerden. bet dan xv^e edele. So velde hy er selve metter hant bet dan xl rudders, die hy alle doot slouch. Item omme dat hy langhe diende te Castynghe, eer hi Conveers wart ter Doest, so hiet mene Willem van Castynghe."

* * *

Een toeval van geheel biezondere aard stelt mij in staat, deze twee verhalen te toetsen aan een derde, een tot nu geheel onbekende oorkonde, die bewijst dat beide verhalen vertrouwen verdienen, en beide, onvolledig elk, elkaar aanvullen.

In de nalatenschap van de allerlaatste abt van de abdij van de Duinen, Nikolaas de Roovere, — dezelfde, van wie, naar enkelen beweren, het heerlike Memlinc-portret van een vroegere abt van die abdij, Robbrecht Declerq, nu in het van Ertbornkabinet in het Antwerps Muzeum, herkomstig is, — kwam een zinken of loden koker voor, waarin, onder meer oude papieren, een perkament, erg bevuild, gescheurd, maar gelukkig voor het grootste deel noch zeer goed leesbaar, voorhanden was.

Na gedurende haast een hele eeuw onder allerlei papieren van twijfelachtige waarde op de zolder te hebben gelegen van een landbouwer uit het Brugse Vrije, kwam de kostbare koker door een toeval met meer andere voorwerpen in het bezit van een Brussels oudkleerkoper.

Daar werd het perkament ontdekt door een van onze geleerdste oudheidkundigen, en deze liet er mij kennis van nemen...

Men denke zich nu, zo men kan, mijn ontroering en blijdschap! Met een huivering van eerbied nam ik het kostbare manuskript in de handen, en ben er, hoewel het hier en daar, vooral aan de hoeken, bijna onleesbaar was geworden, met hulp van mijn geleerde vriend in geslaagd, om het, in hoofdzaak ten minste, te ontsijferen.

En nu wil ik, daar het door allerlei beschadiging zo gebrekkig is geworden, het niet meer enkel, zooals eerst mijn plan was,

overschrijven uit de oude taal, maar het zo eenvoudig en zo vrij mogelijk navertellen.

* * *

Als de meeste heel oude geschriften, vooral uit die bij uitstek kristelike tijden, begint het zeldzame stuk met een eenvoudig gebed:

„In den name van den Vadere, die al hevet ghemaect dat in die werlt es, was, ochte wesen sal, — van den Sone, die voer ons menschen es ghesturven. ende van den Gheest, die al wat die Vadere hevet ghemaect, volendde ende voldede, willic, Broeder Willem, gheboren te Renesse, Conveers in der Abdie van ter Doest, tot verdedighinge eighener daden ende stichtinghe laterer gheslachten, verhalen wat mi es wedervaren innet jaer ons Heren 1302, upten II^{den} daghe van Hoymaent.

„Ende mi niet allene, mer oec minen broedere Janne, die te dier tide Carmer broeder was innet Cloester omtrent GH..." (Hier is het perkament uitgesleten. Zeer waarschijnlijk is echter de openblijvende leemte in te vullen met het woord GHEENT.)

„Doe ons dit gheschiedde, wassic, Willem van Saeftinghen, 24 jaren out, ende mijn broeder Janne was 21 jaren out, ende ic was te dier tide Conveers van den voerseiden cloestere van ter Doest.

„Ende dit wilde ic noch segghen: Ic ende mijn Broedere hebben ons niet betheyligt aen den wich, uut wredighhede ofte grausaemhede, mer alleene omdattet bevel hiertoe ons uten Hoghen ghegeven wart."

En nu vertelt hij op de meest naïeve wijze, hoe er eens, jaren geleden, toen hij noch een kind was op zijn dorpje, met hem en zijn jonger broertje Janne iets vreemds, ja, bepaald wonders gebeurde.

Op een lichte, warme dag in Mei — een bloeidag in het begin van de Lente, toen in de bogaard van hun vader iedere oude en knoestige appelaar als een groot boeket was van rooswitte bloesems, die als vliedertjes, door het windje gedragen, in warreldans zweefden heinde en ver door de zonnige lucht, en de kleine, brutale mussen kuiltjes maakten voor hun donzige lijfjes in het zachte, gloeiende zand; toen waren de beide kleine boerejonge-